

Opgang, 6 oktober 2019, de derde Zondag van de herfst.

De psalmen inspireerden vele componisten die de aloude teksten prachtig verwerkten in hun werken. Vandaag bewerkingen van psalm 103. In deze psalm spreekt iemand die volkomen op de Here heeft leren vertrouwen, en die met blijdschap en in nederigheid God dankt voor alles wat hem is overkomen.

Wij kunnen van David leren: het gaat in dit leven niet om roem of rijkdom; veel belangrijker zijn de goddelijke eigenschappen die in Psalm 103 genoemd worden: genade, goedertierenheid, barmhartigheid, ontferming – de karaktertrekken die ook Jezus steeds heeft laten blijken.

Psalmen 103

1 Van David.

Prijs de HEER, mijn ziel, prijs, mijn hart, zijn heilige naam.

2 Prijs de HEER, mijn ziel, vergeet niet één van zijn weldaden.

3 Hij vergeeft u alle schuld, hij geneest al uw kwalen,

4 hij redt uw leven van het graf, hij kroont u met trouw en liefde,

5 hij overlaadt u met schoonheid en geluk, uw jeugd vernieuwt zich als een adelaar.

6 De HEER doet wat rechtvaardig is, hij verschaft recht aan de verdrukten.

7 Hij maakte aan Mozes zijn wegen bekend, aan het volk van Israël zijn grootse daden.

8 Liefdevol en genadig is de HEER, hij blijft geduldig en groot is zijn trouw.

9 Niet eindeloos blijft hij twisten, niet eeuwig duurt zijn toorn.

10 Hij straft ons niet naar onze zonden, hij vergeldd ons niet naar onze schuld.

11 Zoals de hoge hemel de aarde overspant, zo welft zich zijn trouw over wie hem vrezen.

12 Zo ver als het oosten is van het westen, zo ver heeft hij onze zonden van ons verwijderd.

13 Zo liefdevol als een vader is voor zijn kinderen, zo liefdevol is de HEER voor wie hem vrezen. 14

Want hij weet waarvan wij gemaakt zijn, hij vergeet niet dat wij uit stof zijn gevormd

15 De mens – zijn dagen zijn als het gras

hij is als een bloem die bloeit op het veld

16 en verdwijnt zodra de wind hem verzengt; de plek waar hij stond, kent hem niet meer.

17 Maar de HEER is trouw aan wie hem vrezen, van eeuwigheid tot eeuwigheid. Hij doet recht aan de kinderen en kleinkinderen

18 van wie zich houdt aan zijn verbond en naar zijn geboden leeft.

19 De HEER – zijn troon staat vast in de hemel, als koning heerst hij over alles.

20 Prijs de HEER, u die zijn boden bent, sterke helden die doen wat hij zegt, gehoorzaam aan het woord dat hij spreekt.

21 Prijs de HEER, hemelse machten, dienaren die doen wat hem behaagt.

22 Prijs de HEER, al zijn schepselen, prijs hem, overal in zijn rijk. Prijs de HEER, mijn ziel

1. Johann Sebastian Bach BWV 28.2 - Nun lob, mein Seel, den Herren

De hymne is een algemeen loflied, dat psalm 103 parafraseert in vier strofen van elk 12 regels. Het wordt verondersteld te zijn geschreven in 1525 "op verzoek van de markgraaf Albrecht, als een versie van zijn favoriete psalm". In het nieuwe liedboek is de Hollands versie leid 103a, Loof nu, mijn ziel, de Here

Bach gebruikte het lied voor een fraai motet.

Vervolg zie pagina 2

2. Dietrich Buxtehude, de Deense-Duitse componist, klavecinist, organist en muziekpedagoog componeerde vele orgelkoraalbewerkingen. Ook hij gebruikte de melodie van lied 103a

3. Heinrich Schütz was een Duitse componist en organist in Op het gebied van met name kerkmuziek wordt hij over algemeen beschouwd als de belangrijkste luthers-protestantse componist vóór Johann Sebastian Bach. Daarnaast geldt hij als een van de belangrijkste componisten van de gehele 17e eeuw. Hij schreef vele motetten, soms wel 20 stemmig(!)
Van hem een versie over psalm 103, waarbij vers 2 tot en 4 gebruikte.

4. Heinrich Picot de Peccaduc, Freiherr von Herzogenberg (1843 – 1900), bekend geworden als Heinrich von Herzogenberg, was een Oostenrijks componist en dirigent, afstammend van een Franse adellijke familie, die ten tijde van de Franse Revolutie naar Oostenrijk was uitgeweken. Hij gebruikte de eerste twee verzen van psalm 103 voor zijn compositie Lobe dem Herren meine Seele

5. De Gemeenschap van Taizé (Frans: Communauté de Taizé) is een oecumenische kloostergemeenschap in het dorpje Taizé in Bourgondië, Frankrijk. De gemeenschap, gesticht in 1940 door frère Roger, bestaat tegenwoordig uit meer dan 100 broeders, afkomstig uit protestantse en katholieke tradities en uit ongeveer 30 verschillende landen. Jaarlijks komen vooral veel jongeren naar Taizé om er een week of langer door te brengen. Kenmerkend voor Taizé zijn de meditatieve liederen, vaak korte liederen die vele malen worden herhaald.

Muziek uit Taizé

Kenmerkend voor de gemeenschap zijn de liederen die in de gebedsvieringen gebruikt worden. Het zijn korte liederen die gewoonlijk vele malen achter elkaar gezongen worden.

De gedachte hierachter is, dat het lied als een gebed in je onderbewustzijn een plaats vindt, en zo de hele dag kan dienen als meditatief, stil verlangen naar God. Vaak zijn de liederen een of twee regels lang, vierstemmig of canon en worden ze begeleid door gitaar of orgel met eventueel enkele solo-instrumenten.(Bron: Wikipedia)

Componisten van muziek voor de gemeenschap zijn: Jacques Berthier en Joseph Gelineau.

Vandaag kunt u luisteren naar Bless the Lord my soul naar psalm 103, in het nieuwe liedboek 103e.

De muziek is van Jacques Berthier (1923-1994), een Franse componist van liturgische muziek, vooral dus bekend vanwege het schrijven van veel van de muziek die in Taizé wordt gebruikt

Gebruikte teksten psalm 103 vers 1-4, 8,10,13, 17en 18